

Prædiken til Søndag Seksagesima

Mark. 4, 1-20

Evangeliet til i dag handler om ubekymret-hed. Sædemanden, som Jesus fortæller om i sin lignelse, er et ubekymret menneske, der må tage sig ud som en nar i andres øjne. Han spreder jo kornene ud på må og få, så mere end to tredjedele af såsæden lander på steder, hvor det ikke kan gro. Men det bekymrer ham overhovedet ikke. Uanfægtet sår han videre i tiltro til, at kornet nok selv skal vide at slå rod. Og se om ikke hans ubekymret-hed krones med held! Hvad han såede i ubekymret-hed, høster han mere end 100 gange igen. Ingen har ganske vist før eller siden set sådan en sædemand, men vi kan jo sagtens se ham for os, mens han går op og ned i marken, fløjter og spreder sine korn i den ene gule byge efter den anden.

Og i det syn har vi fået et glimt af Gud, siger Jesus. Gud er som denne sædemand aldeles ubekymret på sit ords vegne. Det han har at sige til os, det lyder og har sit frie løb iblandt os og vil til sidst bære frugt i en grad, der overgår al forstand. For Guds ord, sådan hørte vi det jo før, vender ikke virkningsløst tilbage til Gud. Det gør Hans vilje og udfører Hans ærinde. Der er derfor ingen grund til at bekymre sig, for det går helt af sig selv.

Sådan havde Jesus sagt. Men ingen tager den ubekymrede alvorligt, ved vi. Så da de første menigheder bragte hans ord videre, gik der snart bekymring i den. Det var svært at tro på, at det gik af sig selv. De kunne jo med egne øjne se, hvordan det gik. De prædikede og døbte og tog til alters og fortalte lignelser, de talte stolper op og stolper ned med folk og skrev breve og bøger om alle Herrens store bedrifter, og hvad det alt sammen skulle betyde, det bedste, de havde lært. Men det var ikke til at se, at det gjorde nogen forskel. Nogle var ligeglade, andre påstod, at de ikke fattede pointen. Nogle blev voldsomt begejstrede for en tid, indtil de blev voldsomt begejstrede for noget andet. Andre igen tog det alvorligt, fordi de tog sig selv meget alvorligt, og det var heller ikke meningen.

Med tiden blev det svært at bevare ubekymret-heden på evangeliets vegne. Så kirken begyndte at rette sin opmærksomhed mod dem, der skulle modtage ordet. Dem kunne man bedre gøre noget ved. Først måtte man se at få fat på dem ved at reklamere for eller true sig til nytten og fornøjelsen ved at være kristen. Dernæst måtte stenene og ukrudtet i sindene fjernes, så ordet kunne slå rod i

dem. Og bagefter måtte man se efter, om arbejdet nu også bar frugt. Det måtte kunne mærkes og derfor også registreres og måles, om det nu gik som planlagt. Så man holdt øje med de nye, tog deres åndelig puls og temperatur og huskede dem og sig selv på, at man jo skulle gøre sine ting på en særlig kristen måde. For ellers kunne man ikke være sikker på at bære fold på den store høstdag, hvor regnskabet skulle gøres endegyldigt op.

På den måde blev der jo nok at være bekymret for og nok at gøre. Og det blev meget alvorligt, men også meget magtfuldt og ærefuldt altsammen. Så da man satte sig for at skrive evangelierne og kom til lignelsen om sædemanden, ja da havde man glemt Jesu pointe. Han havde ikke talt om jorden, men om sædemanden. Han havde ikke talt om modtagelsen, men om at høre og gøre efter det slet og ret. Men nu var det jorden og modtagelsen, man gik mest op i. Så derfor digtede man selv den fortsættelse til om de fire måder at modtage ordet på.

Så alt imens den bekymrede kirke dengang – som i dag – havde travlt med alle sine bekymringer på vor Herres og egne vegne og i sagens tjeneste kunne være både hård og fordømmende eller pjattet og underholdende for at gøre ordet mere effektivt og kraftfuldt, så bar den i sig denne lignelse om den ødsle sædmand, der bekymringsløst lod sit ord til mennesker falde, hvor det kunne, i tiltro til, at det ikke ville vende virkningsløst tilbage.

På den måde er evangeliet i dag selv en påmindelse om, at vi – og med os også kirken – har det vanskeligt med den guddommelige

ubekymrethed. Svært fordi vi af erfaring ved, at vi nu engang lever i en verden, der kræver, at vi bekymrer os, for overhovedet at kunne leve i den. I den forstand er der intet, der går af sig selv, uden at vi lægger alle vores ideer og kræfter i det. Det gælder for øvrigt også hele det kirkelige apparat, som skal til, for at ordet om den ødsle sædmand ikke helt skal forsvinde. Men vi ved også af erfaring, at der ikke er måde med bekymringen. Den kan ikke stilles, og den har det med at brede sig hæmningsløst til alle områder af vores tilværelse. For den byder sig jo til med enkle redskaber: ”Se her er problemet, bryd det ned i nogle mindre dele og løs dem så fra en ende af og straks er din bekymring ude af verden”. Og fordi det lyder så enkelt og effektivt, så bilder bekymringen os ind, at vi har magt også over alt det i vores tilværelse, som vi faktisk ikke har magt over. Bekymringen kan ikke skelne mellem det, vi har magt over og derfor har pligt til at gøre noget ved og så det, vi ikke har magt over og som vi derfor må overlade til Ham, der har al magt. Vi blander det hele sammen og kræver af os selv, at vi skal være almægtige. Det er vi ikke – det ved vi godt. Der er grænser for vores magt og derfor også for, hvor langt vores bekymring kan række.

Eller for nu at sige det sådan: den sande alvor i et menneskeliv ligger i evnen til at kunne skelne mellem, hvad man selv har magt over, og hvad man ikke har magt over. Alvoren og med den glæden og modet til at leve findes derfor der, hvor vi tør forlade os på en anden og mægtigere magt end vores egen. For først i lyset af den bliver omfanget

af vores magt og ansvar tydelig og til at bære.

Og da står han for os igen, den ubekymrede sædmand, som en lignelse på den almægtige Gud, der ubekymret kom til alle os bekymrede i sin søn. Som i ubekymrethed knyttede sig til os og tog os til sig uden tanke på, hvordan det nu ville blive modtaget, eller hvordan det videre skulle gå. For han havde besluttet sig for, at sådan skulle det være. Så var der kun en vej frem, og den vej gik han. Og det gik, som det går alle ubekymrede. Latterliggjort og afskyet endte han på et kors, fordi han med sin ubekymrethed var en trussel mod alle bekymredes alvor.

Men så var der heller ikke længere nogen tvivl om, at han havde taget verden til sig i kraft af sin egen beslutning. Ja, som han hang der, så var Guds ubekymrede vilje til at binde sig til verden trods verdens afvisning fuldendt.

Jo, for denne bekymrede verdens skyld blev Gud menneske. Og denne verden forligede han sig med i ubekymrethed, så at verden aldrig kan vriste sig fri af ham. Det er ordet om korset, Gudsrigets hemmelighed om du vil, som nu har sit frie og suveræne løb iblandt os. Det sås i os, hvor bekymringen gror. Og der vokser det, så den ikke længere fylder alt. Dit liv, din død, din sorg og din skyld råder du ikke for. Det ligger i den gode Guds hånd. Så derfor er du fri til at leve det liv, du skal leve – og løfte det ansvar, der hører dit liv til. Hverken mere eller mindre. For Gud befaler dig ikke at leve hele verdens liv og byder dig ikke at tage ansvar for alting. For det har han taget på sig, da han i

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

sin almægtige, ubekymrede kærlighed gjorde alverden til sine grønne enemærker, som vi skal synge det nu.

Vær derfor alene bekymret for det, der hører dagen i dag til. Og glæd dig over, at den sidste hemmelighed om alting er åbenbaret i en glad sædemand, der en dag, da han såede, glemte alt og såede som en gal. Hvad Gud sår i ubekymrethed, det høster han mere end 100 gange igen!

Det er på det ord, vi også i dag tør sige: Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden. Som det var i begyndelsen, således også nu, altid og i evighed. Amen

Iben Johanne Thomsen

Gl. Rye sogn

Salmer:

557, 298, 352, 154, 475, 7